

Style w architekturze : arcydzieła budownictwa europejskiego od antyku po czasy współczesne / Wilfried Koch. – Nowe, uzupełnione wydanie. – Warszawa, 2020

Spis treści

□ = mapa

Tabl. chronologiczna na wyklejce

Podziękowania, źródła

8

Przedmowa

9

ARCHITEKTURA SAKRALNA

Grecja starożytna

Wprowadzenie 10-12

Formy architektoniczne 13-17

Świątynia dorycka 18

Świątynia jońska 19

Świątynia koryncka 20

Tolos 20

□ Wielka Hellada 21

□ □ Grecja Właściwa i Jonia 22-23

Hellenizm

Wprowadzenie 24

Typy architektoniczne, elementy budowli, kompleksy zabudowy 24

Miejskie założenia hellenistyczne 25

Teatr 26

Miejsca kultu, wielkie świątynie 26

Budowle wielokondygnacyjne 26

Ołtarz 27

Grobowiec 27

Budowle obrzędów misteryjnych 27

□ □ Hellenistyczne założenia miejskie i miasta zhellenizowane 28-29

Fragment mapy: Azja Mniejsza

Antyk rzymski

Wprowadzenie 30-31

Formy architektoniczne 31-32

Świątynie na planie prostokąta 33

Świątynie okrągłe 34

Grobowce 35

Grecki i rzymski teatr, amfiteatr 36

□ Rzym antyczny	37
Wczesne chrześcijaństwo i Bizancjum	
Wprowadzenie	38-40
Formy architektoniczne	40-41
Rozwój bazyliki wczesnochrześcijańskiej	42-43
Rawenna	44
Wielkie budowle centralne	45
Małe budowle centralne	46
Bazyliki kopułowe	47
Kościoły kopułowe na planie krzyża	47
Rozpowszechnienie bizantyjskiego kościoła kopułowego: Grecja, Syria, Afryka Północna	48-49
Armenia, Gruzja	50-51
Ruś	51
□ □ Świat wczesnochrześcijański i bizantyjski	52-53
Budownictwo przedkarolińskie	
Wprowadzenie	54-55
Kościoły merowińskie	56
Kościoły ostrogockie i wizygockie	57
Anglosaskie kościoły w Anglii	58-59
□ □ Monumentalne budowle przedkarolińskie	60-61
Architektura karolińska	
Wprowadzenie	62-63
Formy architektoniczne	64
Główne elementy rozwiązań przestrzennych budowli podłużnych	65-67
Klasztor, bazylika	68
Budowle centralne	69
Krypta z obejściem i konfesją	70
Krypta korytarzowa, krypta halowa	70
Westwerk	71
□ Monumentalne budownictwo karolińskie	72-73
Budownictwo Ottonów i Kapetyngów	
Wprowadzenie	74-76
Formy architektoniczne	76-77
Budowle podłużne	78-79
Budowle centralne	80
□ Monumentalne budowle ottońskie	81
Islam w Hiszpanii	
Wprowadzenie	82-84
Formy architektoniczne	85-86

Wzajemne związki	87
Styl mozarabski	87
Styl mudejar	87
Kordowa	88
□ Islam i mudejar w Hiszpanii i Portugalii	89

Romanizm

Wprowadzenie	90-94
Formy architektoniczne	95-101
Katedry cesarskie	102
Nadreńskie założenia trójkonchowe	102
□ Katedry cesarskie i nadreńskie założenia trójkonchowe	103
Terytoria na wschód od Nadrenii: Westfalia	104
Dolna Saksonia	104
Frankonia, Niemcy Środkowe	104
Niemcy Północne	105
Austria	105
Węgry	105
□ □ Romanizm w Europie Środkowej	106-107
Fragment mapy: Westfalia Reforma hirsaugijska	108
□ Klasztory reformy hirsaugijskiej	109
Tereny pomiędzy Renem a Loarą	108-111
Dolna Nadrenia i rejon nad Mozą	110-111
Rejon nad Skaldą	111
Alzacja	111
Dorzecze Sekwany	111
Normandia i Bretania	112
□ Rejony typologiczne architektury sakralnej we Francji i Nadrenii	113
□ □ Romanizm między Renem a Bretanią	114-115
Cluny i Burgundia	116
□ Romanizm w Burgundii i na graniczących z nią obszarach	117
Akwitania	118-119
Poitou, Saintonge	119
□ Romanizm w Akwitanii	120
Owernia	121
□ Romanizm w Owernii	121
Prowansja	122
□ Romanizm w Alpach Francuskich, Prowansji i na Korsyce	123
Francja Południowo-Zachodnia	124
□ Romanizm we Francji Południowo-Zachodniej	125
Roussillon i Katalonia	126
□ Romanizm w Roussillon i w Katalonii	127
Hiszpania Północno-Zachodnia	128
□ Architektura wizygocka, mozarabska i romańska w Hiszpanii i Portugalii	129
Normańska architektura w Anglii	130

□ Romanizm w Anglii i Irlandii	131
Północne Włochy	132
□ Romanizm w północnych Włoszech	133
Środkowe Włochy:	
Protorenesans w Toskanii	134
Abruzja	134
Rzym	134
□ Romanizm w środkowych Włoszech	135
Południowe Włochy:	
Apulia	136
Sycylia, Kampania	136
Kalabria	136
□ Romanizm w południowych Włoszech	137
Europa Północna i Środkowa	138
Norweskie kościoły słupowe i masztowe	138-139
□ Romanizm w Skandynawii	139
Architektura zakonu cystersów	140
Polska	141
Budowle centralne	142
Kościoły obronne	143
Architektura okresu przejściowego:	
Francja	144
Włochy	144
Niemcy	145
Anglia	145
Gotyk	
Wprowadzenie	146-152
□ Katedry francuskie i belgijskie	153
Formy architektoniczne	154-167
Gotyk wczesny:	
Francja	168
Niemcy	168
Hiszpania, Włochy	169
Gotyk dojrzały:	
Francja	170
Niemcy	170
Hiszpania, Włochy	171
Gotyk późny:	
Francja	172
Niemcy	172
Hiszpania, Włochy	173
Kościoły halowe późnego gotyku w Niemczech	174
Architektura ceglana	175
Kościoły zakonów żebrzących	176

Polska	177
Belgia, Holandia	178
Skandynawia:	
Dania, Norwegia	179
Finlandia, Szwecja	179
Gotyk kataloński	180
Styl plateresco	180
Portugalia	181
□ Gotyk w Hiszpanii i Portugalii	182
□ Gotyk we Włoszech	183
Europa Środkowa i Wschodnia:	
Czechy, Polska	184
Węgry, Rumunia	184
Budowle centralne	185
□ □ Gotyk w Europie Środkowej i Wschodniej	186-187
Fragmenty mapy:	
Westfalskie kościoły halowe	
Klasztory mołdawskie	
Gotyk w Anglii	
Wprowadzenie	188-192
Formy architektoniczne	193-204
□ Średniowieczne katedry w Anglii	205
Early English	206
Decorated Style	207
Perpendicular Style	208-209
Styl Tudorów	209
□ Decorated Style	210
□ Perpendicular Style	211
Renesans i manieryzm	
Wprowadzenie	212-217
Formy architektoniczne	218-225
Budowle centralne we Włoszech	226-227
Budowle podłużne we Włoszech	228-230
Fasady	229
Schemat Il Gesù	230
Budowle podłużne w Hiszpanii	230
Budowle podłużne w Portugalii	231
Budowle podłużne w Niemczech	231-233
Budowle podłużne we Francji	233
Budowle podłużne w Niderlandach	233
□ Renesans w Europie Środkowej	234
□ Renesans we Włoszech	235

Barok

Wprowadzenie	236-241
Formy architektoniczne	242-248
□ Barok południowoniemiecki	249
Budowle podłużne:	
Schemat Il Gesù	250
Rozwój kościoła ścienneo-filarowego	250-251
Hiszpania	251
Portugalia	251
Schemat vorarlberski	252
Kościoły salowe niemieckiego późnego baroku	253
Rokoko południowo-niemieckie	253
Budowle centralne:	
Włochy	254-255
Niemcy, Morawy, Szwajcaria	255
Budowle centralno-podłużne: Dobudowa bocznych lokalności	256
Rosnące znaczenie przestrzeni centralnej	257
Świątynia podłużna złożona z jednostek centralnych	257-260
Centralizacja budowli podłużnych	260-261
Integracja przestrzeni	260
Budowle podłużne z guariniowskimi sklepieniami	260-261
Palladianizm i barok w Anglii	262-263

Klasycyzm, historyzm, eklektyzm

Wprowadzenie	264-268
Klasycyzm:	
Włochy	269
Rosja	269
Polska	269
Francja	270
Anglia	271
Dania	271
Niemcy	271
Od klasycyzmu do eklektyzmu	272
Neogotyck	272-273
Neoromanizm (Rundbogenstil)	273
Neorenesans, neobarok	273

Secesja i architektura nowoczesna

Wprowadzenie	274-279
Formy architektoniczne	280-281
Secesja	282
Architektura nowoczesna	283-285

ZAMEK I PAŁAC

Wprowadzenie	286-290
Grecja	
Pałac i warownia:	
Kreta	291
Troja	291
Warownie mykeńskie	291
Ateny	291
Rzym	
Willa i pałac	292
Castellum	293
Pałac cesarski	293
Średniowiecze	
Cesarski zespół palatium	294
□ Przedkarolińskie i karolińskie zespoły palatium	295
Zamek	
Formy architektoniczne	296-297
Typy zamków	298
Główne elementy zamku	298-306
Schemat średniowiecznego zamku	298
Osiedla obwałowane, gródki stożkowe, zamki pierścieniowe	299
Wieża mieszkalno-obronna	300
Założenia czworoboczne i ośmioboczne	301
Założenia zamkowe regularne i nieregularne	302-303
Zamek sprzężony z miastem	304
Zamki zakonów rycerskich	305
Nieregularne założenia zamkowe i pałacowe	306
Gotyckie i renesansowe pałace weneckie	307
Renesans	
Włochy:	
Pałace miejskie	308-309
Willa i pałac	310
Francja	311-312
□ Zamki nad Loarą	313
Hiszpania	314
Niemcy	314-315
Barok, klasycyzm, historyzm	
Barok włoski	316-317
Klasycyzm francuski:	
Ludwik XIII	318
Ludwik XIV	318-320

Regencja, Ludwik XV (rokoko)	321
Od Ludwika XV do Ludwika XVI	322-323
Dyrektoriat	324
Empire	324
□ Klasycyzm we Francji	325
Barok w Niemczech i Austrii	325-327
Klasycyzm i historyzm Niemcy	327-328
Rosja	329

Zamki i pałace w Anglii

Zamki normańskie i gotyckie	329-330
Styl elżbietański i jakobiński	330-331
Palladianizm	331-332
Palladianizm niderlandzki w Anglii	332
Barok	332-333
Neopalladianizm epoki georgiańskiej, styl Adamów	333-334
Klasycyzm i historyzm	335
□ Zamki i pałace w Anglii	335

ARCHITEKTURA MIESZCZAŃSKA I KOMUNALNA

Wprowadzenie	336-341
Postmodernizm	341

Kultura egejska, grecka, hellenistyczna

Budownictwo mieszkaniowe:

Epoka prehistoryczna	
Troja, Tiryns	342
Miasta strefowe	342
System hippodamejski	342
Labirynt, megaron	342
Dom z prostasem, dom z pastasem	342
Dom perystylowy	342
□ Obszar kultury egejskiej	343

Budownictwo komunalne:

Agora	343
Buleuterion	344
Wieża, brama	344
Biblioteka, zegar wodny i in.	345

Rzym

Dom mieszkalny	346
Italski dom perystylowy	
Dom czynszowy	346
Budownictwo komunalne:	
Fortyfikacje miejskie	347

Rynek, targ	347
Bazylika	348
Forum	349
Budownictwo romańskie i gotyckie	
Domy mieszkalne:	350
Włochy	350
Francja	351
Niemcy i in. kraje Europy Środkowej	352
Anglia	353
Belgia, Holandia	353-354
Budynki komunalne:	
Brama miejska	355
Ratusz	355-356
Domy kupieckie i siedziby cechów	357
Domy handlowe, hale targowe	357
Uniwersytety	358
Szpital	359
Renesans	
Budynki mieszkalne i komunalne: Włochy	360
Włoska urbanistyka	361
Belgia, Holandia	362
Niemcy i in. kraje Europy Środkowej	363-365
Anglia: styl elżbietański i jakobiński	366-367
Barok	
Włochy	367
Francja (klasycyzm)	368
Rosja	368-369
Polska	369
Holandia	369-370
Niemcy	370
Anglia (palladianizm)	371
Klasycyzm	
Budownictwo mieszkaniowe i komunalne	372-373
Historyzm, eklektyzm	
Budownictwo mieszkaniowe i komunalne	374-376
Od historyzmu do żelaznych konstrukcji szkieletowych	377
Wiek XIX, domy robotnicze	378-379
Secesja	
Budownictwo mieszkaniowe i komunalne	380

Cechy secesji	380-381
Główne centra secesji	381

Architektura nowoczesna

Deutscher Werkbund	382
Frank Lloyd Wright	382-383
Ekspresjonizm	383
Bauhaus	383-384
Futuryzm	384-385
Konstrukttywizm w Rosji	385
De Stijl	386
Styl międzynarodowy	387
Le Corbusier	388
Pozostała Europa	389

ROZWÓJ MIAST

Obszar kultury egejskiej

Epoka brązu	390
Greckie miasto w okresie geometrycznym i archaicznym, okręgi kultowe	390-391
Grecja klasyczna	391

Okres późnoklasycyzy i hellenistyczny

System hippodamejski	392
----------------------	-----

Rzym. Od castrum do miasta

393

Początki miast germańskich

Sytuacja po zakończeniu wędrówki ludów	394
Rozwój urbanistyki średniowiecznej	394-397
Rozbudowa miast w średniowieczu	397

Rozplanowanie miasta średniowiecznego

Kolonizacja wschodnia	398
Włochy	398
Francja	398-399

Miasta-państwa w późnym średniowieczu i w czasach nowożytnych

Włochy	400-401
Miasta morskie i morskie potęgi	402
Miasta Rzeszy	403

Place miejskie

403

Miasto idealne: utopia i realizacje

404

Renesans	404
Barok	404-405
Fortyfikacje, twierdze	
Elementy i systemy	406-409
Fortyfikacje miast	409
Idealny rozwój miasta	
Stan ok. 1250	410
Stan ok. 1350	411
Stan ok. 1550	412
Stan ok. 1750	413
Odnawianie, rozbudowy i przebudowy miast XVII-XIX w.	414-416
Reformy socjalne w projektach miast	
Wprowadzenie	417
Wczesne projekty	418
Miasto-ogród, przedmieście-ogród	418-419
Osiedla robotnicze	419-421
Typologia nowych miast XX w.	422-423
LEKSYKON ILUSTROWANY	424-494
SŁOWNIK TERMINOLOGICZNY	
Angielski	495-499
Francuski	500-504
Niemiecki	505-510
Włoski	510-515
INDEKS MIEJSCOWOŚCI	516-525
INDEKS OSÓB	525-528

oprac. BPK